

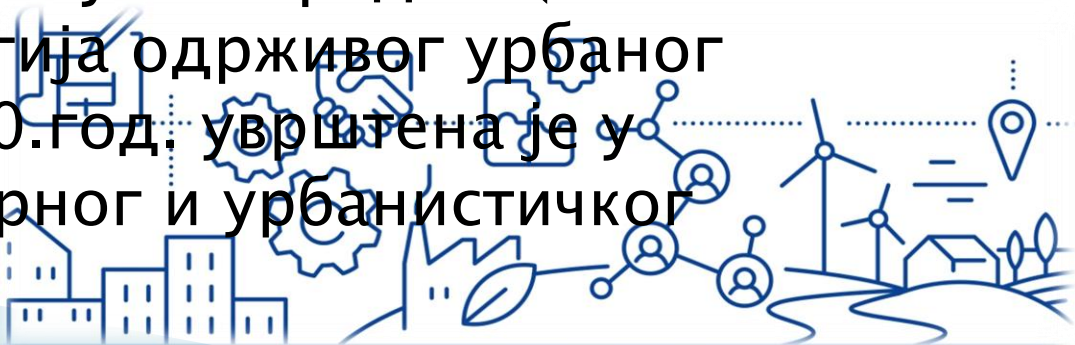
Урбани развој кроз ЕУ пројекте – искуства града Лесковца

Ниш, октобар 2025.год.

1. Скупштина града Лесковца донела је Стратегију развоја урбаног подручја града Лесковца у априлу 2024.год.
2. Са спровођењем документа почело се кроз ЕУ пројекте:
 - URBAST позив за добру праксу
 - Interreg Europa позив, Maa Solutions – иновативна решења у области одрживе урбане мобилности

Стратегија развоја урбаног подручја града Лесковца

- ▶ **Стратегија развоја урбаног подручја града Лесковца је нови документ јавне политике јединице локлане самоуправе у области урбанизма.**
- ▶ **Израда документа финасирана је кроз техничку помоћ програма ЕУ ПРО +.**
- ▶ **У важећем законодавству РС:**
 - Документ је прописан Законом о планском систему РС, 2018.год.
 - Законом о планирању и изградњи (из 2018.год.) Стратегија одрживог урбаног развоја РС до 2030.год. уврштена је у документа просторног и урбанистичког планирања

Стратегија развоја урбаног подручја града Лесковца

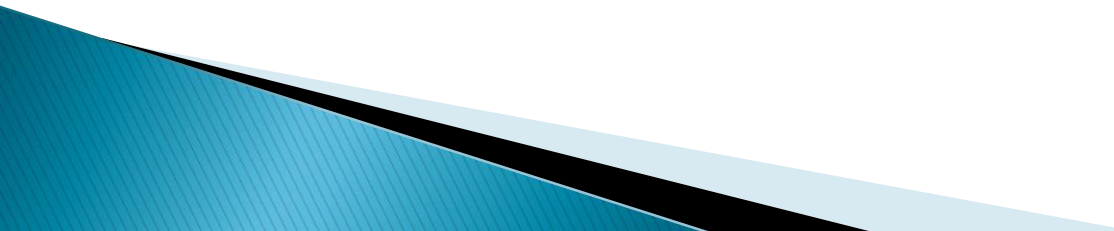
- ▶ Документ је израдила интердисциплинарна радна група, коју чине представници: јавног, привредног, научно–истраживачког и невладиног сектора.
- ▶ Радна група је имала 30 чланова.

ЈП „Урбанизам и изградња Лесковац“ стручна подршка мултидисциплинарном радном тиму на изради документа.

Стратегија развоја урбаног подручја града Лесковца

Место урбаниста у процесу:

- Урбаниста није руководиоцац израде документа, али ЈЕ КООРДИНАТОР РАДНОГ тима.
 - Главни урбаниста града је учесник у изради документа и равноправни члан радног тима.
 - Урбанисти нису једини доносиоци одлука, већ су равноправни са осталим стручњацима у радној групи.
-

Стратегија развоја урбаног подручја града Лесковца

Из угла координатора радне групе:

- у изради документа јавне политике “урбанистичке природе” који је потпуно другачији од урбанистичких планова у целокупном процесу и решавању задатака најбоље су се сналазили урбанисти.

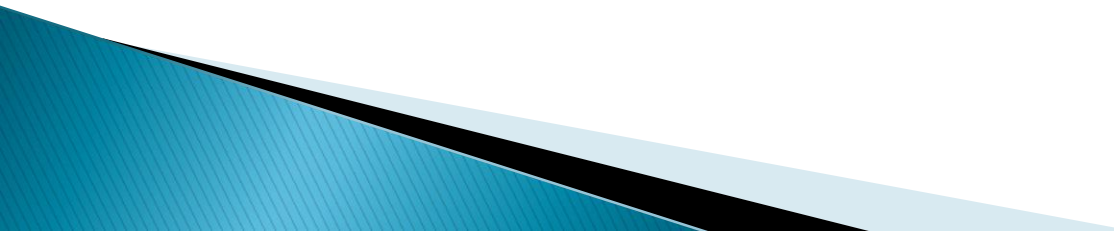
КОРАЦИ У ПРОЦЕСУ ИЗРАДЕ СТРАТЕГИЈЕ

Стратегија развоја урбаног подручја града Лесковца

Процес је почео контексталном анализом територије по областима и „SWOT“ анализом кроз идентификовање кључних проблема урбаног и територијалног развоја и процену потреба. (подацима о карактеристикама постојећег стања).

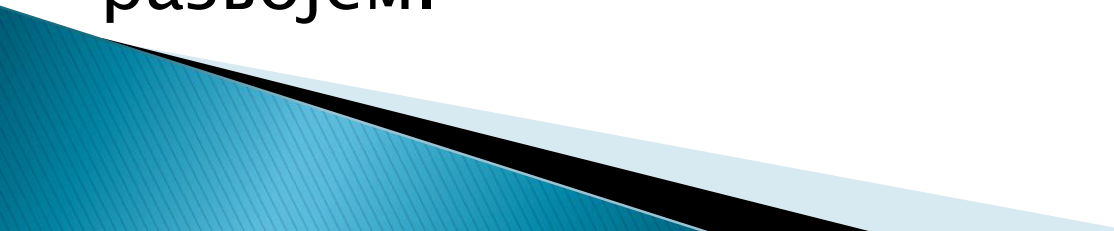
Документ је у складу са националним законодавством и са законодавством ЕУ.

Стратегија развоја урбаног подручја града Лесковца

Документ је израђен кроз процес дуг
18 месеци.

У текстуалном и графичком делу конципиран
је кроз пет тематских области:

- идентитет урбаног подручја,
 - зелена и енергетска транзиција и урбана мобилност,
 - иновативна и паметна економија,
 - друштвено благостање,
 - управљање урбаним и територијалним развојем.
-

SUSTAINABLE AND INTEGRATED TERRITORIAL DEVELOPMENT STRATEGY OF THE CITY OF LESKOVAC URBAN AREA

PRIORITY AREAS OF INTERVENTION

DEVELOPMENT GENERATORS

- SMART SPECIALISATION CENTRE - FOOD FOR THE FUTURE:**
Agricultural school, "Green zone", old mills on Vutjerica and Vučjanka rivers
- INNOVATION CENTRE** - Center for professional training and Science club, Business incubator, industrial and technological park, Faculty of Technology
- SMART SPECIALISATION CENTRE - CREATIVE INDUSTRIES**
Textile design school, Faculty of Technology, Museum of textiles in Strogovica, Tekstilarski factory complex in Vučje, Academy of Vocational Studies

PRIORITY AREAS

- AXIS OF URBAN RENEWAL** - Vutjerica river banks
- TRANSFORMATION ZONE OF BROWNFIELDS AND UNUSED BUILDINGS**

PROTECTION AND DEVELOPMENT ZONES

- GREEN INFRASTRUCTURE** - Conservation zones of green areas and the Vutjerica river
- GREEN CORRIDORS AND LINKS** - riverbeds of Vutjerica and Vučjanka
- URBAN RENEWAL ZONE OF CITY PARTS EXPOSED TO DEVALUATION PROCESSES** - Rehabilitation and renewal of existing sub-standard and informal settlements through their infrastructural equipment, introduction of public buildings and improvement of the quality of public spaces

DEVELOPMENT ROUTES AND HUBS

- PEDESTRIAN ZONES AND ROUTES**
- CYCLING PATHS AND ROUTES**
- RAILROAD**
- MOTORWAY**

DEVELOPMENT NETWORKS

- NATIONAL CULTURAL HERITAGE AND LANDMARKS** - Support to further investigations of archeological sites (Hissar Fortress, Grčevica Fortress, Mala Kopaonica)
- EDUCATIONAL INSTITUTIONS** - Schools management institution, Preschool institution "Vukica Mitrović", Academy of Vocational Studies, Faculty of Technology
- CULTURAL INSTITUTIONS** - Theater, Cultural centre, National Museum, Textile Museum, Historical Archive, Library
- SOCIAL SERVICES INSTITUTIONS** - Social services centre, Geriatric centre, Centre for development and provision of service in the community
- HEALTH SERVICES INSTITUTIONS** - Hospital, Community health centre, Institute for public health
- SPORT CENTRES**
- POOL/BEACH**
- SMART SPECIALISATION NETWORK**
- STRENGTHENING OF URBAN-RURAL CONNECTION** - Valorization of hydro potential and small mountain rivers (Vučjanka, Nakrivanjčka, Kozančica, Sezančica, Vutjerica, Jablanica, Aduha Morava,...), Reconstruction of underutilized buildings in rural areas and their conversion

URBACT Call for Good Practices

Open from 15 April to 30 June 2024

Theme: Urban planning

Topic: Urban design

City size: between 50000–250000 inhabitants

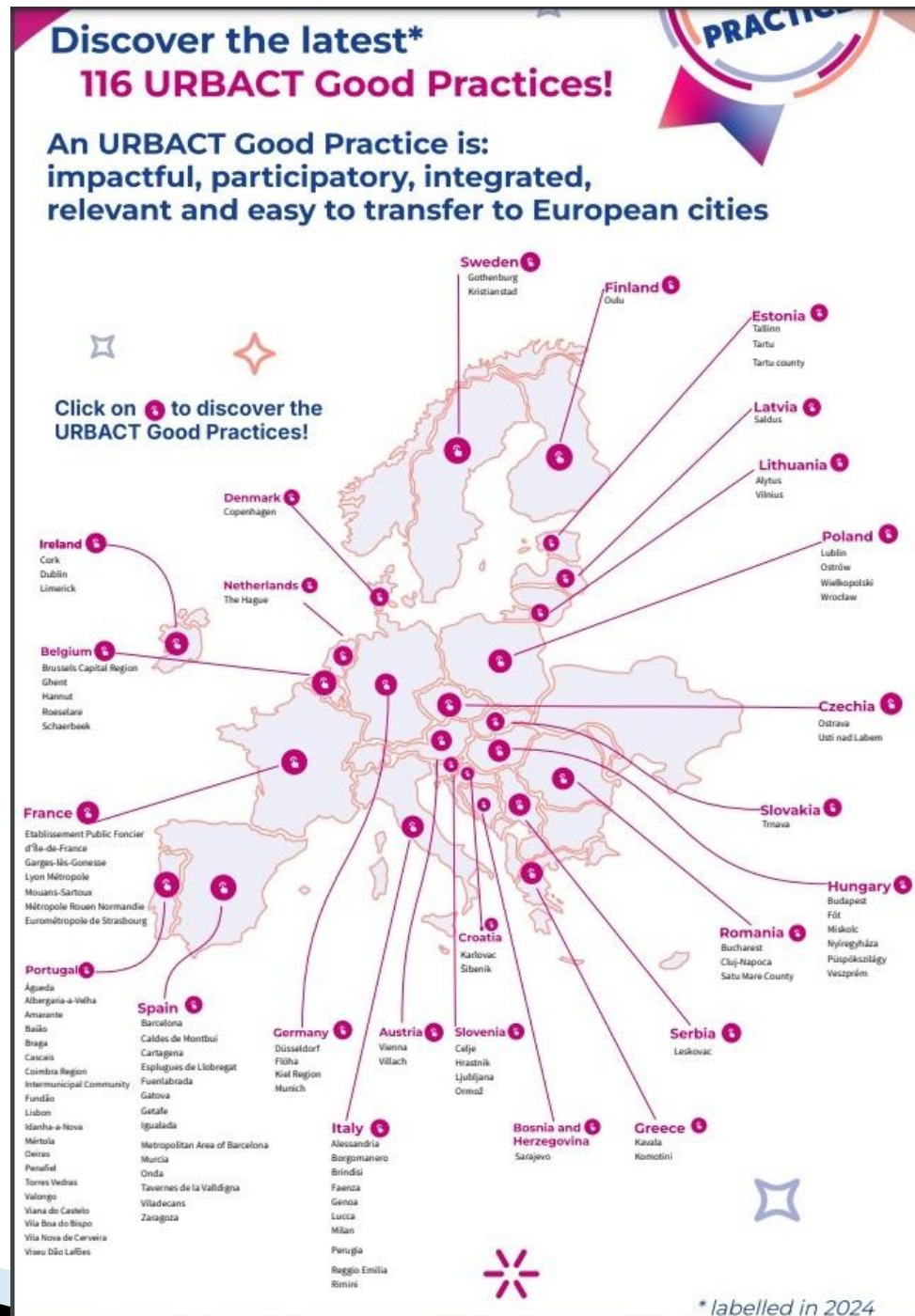
If your city wants to address economic, environmental, **climate**, social and demographic challenges by developing innovative public policy – then you can explore our good practice – **Sustainable and integrated territorial development strategy**

Апликациони формулар

- ▶ On line упитник
- ▶ Добра пракса треба бити постављена у оквир URBAST позива за добру праксу
 - ▶ Информације о граду
 - ▶ Резиме праксе (наслов у једној реченици од 100 карактера, презентација у једној реченици од 200 карактера...)
 - ▶ Релевантност са европским нивоом
 - ▶ Повезаност са принципима интегралног и партиципативног урбаног развоја
 - ▶ Утицај на локалном нивоу
 - ▶ Преносивост на друге европске градове

Кроз пројекат
је добра
пракса Града
Лесковца
постала део
URBAST јавно
доступне базе
добрих
пракси.

Почетак пројекта:

- On line радионице, једном месечно, на којима се добијају потребна знања и информације о задацима које требате остварити у пројекту

Grad Leskovac je dobio priznanje URBACT dobre prakse za Održivu i integralnu teritorijalnu strategiju razvoja - novi i inovativni dokument politike

Održiva i integralna teritorijalna strategija razvoja - novi i inovativni dokument politike grada Leskovca je među 116 evropskih dobrih praksi priznat kao URBACT dobra praksa.

29 oktobra, URBACT program koji podržava urbani razvoj Evrope, selektovao je 116 URBACT dobrih praksi podnetih kroz javni poziv koji je trajao od 15. aprila do 30. juna 2024. URBACT dobra praksa je urbana inicijativa koja je uticajna, participativna, integralna, relevantna i laka za prenos drugim evropskim gradovima.

Svaka selektovana praksa koju podržava URBACT komitet ka angažovanju građana i integralni pristup urbanim politikama i praksi, nudi proverena rešenja koja gradovi širom Evrope mogu prilagoditi lokalnom kontekstu. Na linku <https://urbact.eu/news/discover-latest-116-urbact-good-practices> možete istražiti listu poslednje nagrađenih URBACT dobrih praksi i otkriti njihov značaj.

O dobroj praksi Grada Leskovca

Uz tehničku podršku EU PRO Plus programa, Grad Leskovac je u periodu 2022. - 2023. po prvi put razvio Strategiju razvoja urbanog područja grada Leskovca (LE-SUD) po evropskim principima. Koristio je najbolje prakse prikupljene u priručnicima Objedinjenog istraživačkog centra i podršku domaćih i međunarodnih stručnjaka, da bi uradio inovativnu strategiju koja integriše prioritetne investicije, tematske ciljeve i različite izvore finansiranja, a usmerena je na ekonomske, ekološke, klimatske, društvene i demografske izazove. Strategija sadrži poglavlja o metodologiji; opis teritorije i konteksta; swot analizu i potrebe; viziju, tematske i specifične ciljeve i mere; prioritetne oblasti intervencije i strateške projekte; finansijska sredstva; praćenje i evaluaciju; i implementaciju.

"Usvajanjem Strategije nastavljamo svoj odgovoran pristup kao lokalna samouprava, spremni da integrišemo ideje, resurse i potencijale u službi građana."

LE-SUD na URBACT festivalu gradova 2025

Zahvaljujući priznanju, Grad Leskovac će biti promovisan širom Evrope i biti pozvan da pokaže Održivu i integralnu teritorijalnu strategiju razvoja - novi i inovativni dokument politike, na URBACT festivalu gradova 2025 zajedno sa drugim naprednim evropskim gradovima. URBACT festival gradova je proslava gradova i praksi koje oblikuju našu urbanu zajednicu. Događaj u 2025. godini će se održati od 8.-10. aprila 2025. god.

URBACT

u Vroclavu, i obezbeđuje prostor da otkrije bogatstvo URBACT dobrih praksi, sa fokusom na građenju partnerstva za URBACT-ovu transfer mrežu. Za detalje i registraciju, možete posetiti ofisijalni web-site događaja.

Завршни догађај је “Фестивал градова”

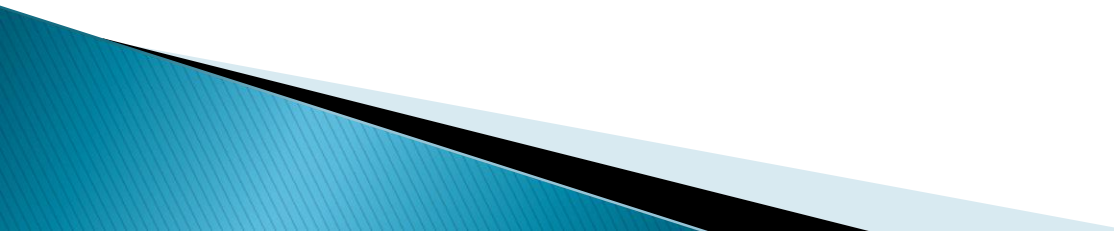

Стручни скуп у трајању од 3 дана, конципиран кроз разне типове радионица, за које сте се кроз пројекат већ припремали.
Главна радионица је “marketplace”, на којој представљате своју добру праксу.

Пројекат велику пажњу посвећује заштити животне средине: сав материјал израђен је од рециклираног папира, град Вротслав је обезбедио бесплатан јавни превоз путем ИД картице са скупа...

- ▶ Постојала је заинтересованост за пренос наше добре праксе на друге градове из ЕУ.
 - ▶ У следећем пројекту за „трансфер“ добре праксе где би смо били водећи партнер нисмо учествовали.
 - ▶ Не постоји потребна политичка воља за ову врсту пројеката, јер се кроз пројекте преноси знање и подиже кадровски капацитет, а не постоје „видљиви“ резултати реализације пројекта.
-

Interreg Europa – Maa Solutions

- ▶ Дигитална решења у области одрживе урбане мобилности
- ▶ Пројекат има за циљ да унапреди планирање одрживе урбане мобилности омогућавањем размене искустава и идентификовањем интероперабилних алата за бољу дигитализацију и квалитет транспортног система, укључујући локалне и регионалне власти из шест европских земаља.
- ▶ Као "Партнер у откривању" Град Лесковац кроз пројекат има прилику да едукује своје стручњаке у области одрживе урбане мобилности, кроз размену искуства у мрежи.

Interreg
Europe

Co-funded by
the European Union

MaaSolutions

MaaSolutions

Interreg Europa – Maa Solutions

- ▶ Пројекат има своју web презентацију на сајту Interreg Europe Program
- ▶ Сви чланови пројектног тима морају бити регистровани на платформи и имати своје личне налоге испред институције које представљају.
- ▶ Спроводи се у периоду:
01.04.2024.–
30.06.2028.год.

Interreg Europa – Maa Solutions

- ▶ Процес апликације одвоја се преко платформе програма.
 - ▶ Главном партнеру морате доказати зашто сте заинтересовани за баш тај пројекат, који су ваши проблеми, која су ваша очекивања.
 - ▶ Процес испитивања подобности партнера одвија се кроз комуникацију мејловима.
 - ▶ Обзиром на саобраћајно оптерећење градова у Србији кроз пројекат се могу упознати примери добре праксе и наћи решења преносива на град.
-

Хвала на пажњи!

